

Geschiessmes finas.

Uz Keisara Majestetei, zaur pilsgalma ministru grafsu Woronzow-Dashkowu „Utej“ beedribas nama eeswehtishanas svehtlos peesuhitu padewibas telegramu, tagad, ka „Risch. Westnits“ fino, Widsemes gubernatora lgs dabujis no eekfleetu ministra schahdu finojumu:

„Keisara Majestete, pebz tam, kad es wipadewigali biju preefschä stahdijis no „Utej“ beedribas nama eeswehtishanas svehtku da libnekeem 10. oktobri suhtitas telegramas faturu, 15. oktobri Wiesaugstaki papehleja, minetahm personahm pateiktes par issazitahm uszizigu pawalstneku padewibas juhtahm.“

Widsemes gubernas profurora amats jaw pastahw weselu gadu simteni. Tagadejais prokurors N. A. Miajsjedows ir trihspadsmaitais. Wina preefchagabjej bij: hofrats Sergijs Okunews, kollegijurats v. Bergs, kollegijurats v. Brislowns, hofrats Riezemens, hofrats v. Meks, Ludwigs v. Kube, Gustaws Petersens, Julijs Petersens, A. barons Halkings (tagadejais Kursemes wizegubernators), barons Maidels, H. Schuže un C. v. Kieters.

Widsemes bruneneku konwents festdei esot slehgti.

Iz Riga preefchpilfehtu sawstarpigabs uguns-apdroshinashanas beedribas waldes „B. B.“ dabujis schahdu ijskaidrojumu:

11. oktobra generalapulze „preefchlikuma virmai punktei perekrituse ar 399 balsum (pret 163 pretibahm), ar ko nu gan nepeeteel, lai schim isnahkumam buktu pilniga nospreeduma pvehls, kas waldei weenigi war dot teesibu, pemakfu, ja netop mafata, lukt peedsiht zaur teesahm. Bet scha leela waitakuma preefchhana usmudinaja walbi, iskaidri min. peemakfu un schahs peemakfas isdarishana pabalstahs tikai us beedribas lozeklu labprahbtib.

Iz scheem apstalleemi waldei lihds 31. dezembrim sch. g. ugungrekhk gadijumos ja isturahs schita:

1) Kamehr wehl buhs reserwas kapitals, peet allihdsinashanas to isleetahs, tapat ka lihds schim, ween alga waj uguns skahde zehlufchis lozelli, kas iskaidri peemakfu isdarijus waj ne.

2) Ja reserwas kapitals vilnigi buhs heidsees, tad ugungrekhk gadijumos waldei buhs jadara starpiba starp teem lozelleemi, kas isdarijuschi peemakfu, un teem, kas to naw isdarijuschi. Pirmajeem atlhdinahs cerastā kahrtibā, t. i. tublin pehz skahdes nosazishanas, is tahm sumahm, kas eenahkushas is peemakfas, turpretim pehdejeeim pehz statutu 36. paragrafa pret % par gadu tamehr buhs jagaida us skahdes atlhdinajumu, kamehr pehz gada beigahm reparatijas dolas nebuhs nosazitas un peedsihtas. (Statutu 7. paragrafs.)

3) Ja israhbitos, ka lihds 31. dezembrim sch. g. notikuschahs uguns skahdes un ziti beedribas isdewumi buktu leelaki, nela eesahkumā cemakfato prehmiu un reserwas kapitalu summas (isnemot summas, kas eenahkushas zaur peemakfu), tad pahrankums pehz statutu 7. paragrafa buhs jazeefch wifem (ari teem, kuri isstahjuschees) lozelleemi un proti ta, ka peenahziga datat eem lozelleemi, kuri isdarijuschi peemakfu, us scha pehdejo tiks aprehkinata, bet no teem lozelleemi, kuri naw isdarijuschi peemakfas, tiks peedsihta, ja wajadfigs, zaur teefu.

4) Peemakfu pahralikums teem lozelleemi, kuri isstahfes, tiks atmakfas, turpretim teem, kuri paleek, aprehkinats no nahlofcha gada prehmias.

Bijušcham birgermisteram H. J. Böhlführ lgam, atlahpjotees no nabagu-direktorijas preefchneka amata, kura winsch 15 gadus fabijis, schihs direkzijas lozekli pirmdeenu pafneedsa, kā atsīhshanas sīhni par wina daudzīgātīgēm no-pelneem minetā amata, leelu jauku bildi, kas rahda wifas taks nabagu direktorijas cestahdes, kas wina wadischanā stahwejshas. Lihds ar to tika nolasita liste, kura isskaititi wisi wina no-pelni nabagu apgahdibas laukā. Bilde issata-wota no fotografa Schulza; adrese glabajahs melnas-abdas wahlā ar sudraba isgresnojumeem un usralstu.

Terminsch par peeteikshanas us amatneezibas iſtahdi, kura, ka finams, 1. novembri wajadeja notezet, pagarinats pa weenu mehnesi, t. i. atliks lihds 1. dezembrim sch. g. Buhtu loti wehlejamis, ka amatneeki un ruhpneeki pebz eepehjas islektatu scha laiku, leelā skaitā pеeteikdamees.

Restorazioja Keisara dahrsā, kā „Ziga f. St. u. L.“ fino, isihreta Baueram un Kupferam par 3500 rbl. par gadu. — „Frankfurt am Main“ weefnija no nelaika ihpachneka Mailingera atraines pahrdota Weitlandam, lihdschini-gam Leepajas „Kurhauses“ rentneekam par 100,000 rbl. ar 30,000 rbl. leelu eemakju.

A. Wolfschmidta firma Riga par saweem Bordo pilfehtā us iſtahdes iſtahditeem likee-reem dabujufe augstako iſtahdes pagodinashanu, proti selta medalu. Schihs pafchās firmas jeb andeles weetas likeeri ir us Maslawas iſtahdes dabujuschi no kahdas Parises fabeedribas (Société scientifique Européenne) ari selta medalu.

Sewijskā blehdiba. „Rig. Ztg.“ nesen at-pakal bij lafams fludinajumos, ka preefch kahdas zukura fabrikas wajadfigs grahmatu-wedejs pret 100 rubl. mehnesha algas ar 1000 rbl. leelu lauziju. Kahds bijis cerehdnis, kam schi leeta likahs buht veenehmiga, preefchās finamā weefnija, kur to laipni veenehma fmalki gehre-bees lungā, kas isdewahs par kahdas zukura fabrikas direktori Gelfch-Kreijā, un zaurluhkojis wina papihrus, tam apsolija grahmatu-wedeja weetu kahda zukura fabrikā Rijewā pilfehtā. Cerehdnis pehz tam pafneedsa sawu lauziju, fastahwoſchu 10 simtrublu gabalos, kuru direktora lungā eelika kuvertā un pehdejo, tad bij usralstis kafeera adresi (Rijewā), atkal atdewa jaunpeenentajam rakstuwedejam, lihds ar usaizinajumu, atkal peenahkt wakarā pulst. 6, kur tad fanemt apsolito zela naudu. Uz zelu fagatwojess, cerehdnis nosazitā laikā eera dahs pee direktora, kuru atredu nodarbojamees ar sawu skrihweri un fulaini, naudu ismalfajot u. t. t. Direktors wina ismalka 25 rubl. zela naudas, pehz kam cerehdnis, klanidamees un pateikdamees aiseet. Bet durvis atdaridams, winsch top atfauks atpakal, un direktors tam peemin, ka kahrtibas dehk kuvertā japeemin, ka zela nauda fanemta. Cerehdnis to atrod it dabiski un kuvertu lihds ar lauzijas summu pafneedi direktoram. Schis israhbita sīhni, eelek to kuvertā, scha aisslipinadams, pabrauka kuvertu to palikdams sem avischi lapas, pehz tam aisschgele un tad atkal atdod cerehdnum, kuri nu bes kaheshanas dodahs us dselszeli, kāt wehl ar wakara kahrtibas waretu nosteigtees sawā jaunajā weetā. Tur nonahzis, jaunais rakstuwedejs apmekleja kahdu draugu, tam preezigs iſtahdams laimigo liktēna pahrgrosshano. Bet draugs lektai negrib tizet, un loi sustu katra schaubishanas, abi atdara kuvertu, — un redzi, 1000 rublu weetā tee atron daschas la-

pas weza papihra un lokšni ar usrafsta: „ne будь дуракомъ“ (Ne-esi multis)! Uz Riga steigtees atpakal, meklet, bet wairs ne-usbabut godigo direktora fungu, finams bija isweigigās blehdibas beigas. Uz direktora segeles stahweja Ā. M. Sadowicā wahrs, un pats direktors laikam jow zitur kur melle sawu upurus.

1881. gadā 711 Riga jauneklem wajadeja willt loses wišpahrigajā karaklausībā. „Rig. Stadtbl.“ nu fino, ka no ūcheem 711 jauneklem usdewuschi par sawu mahtes valodu: 362 Bahju, 172 Kreewu, 110 Latweeschu, 1 Zgauu, 4 Polu un 62 Ebreeschu. Pebz amata bijuschi: 60 skoleni, 112 tirgotaji, 17 juhrneki, 311 amatneeki, 118 strahneeki, 35 semkopji un dahrneeki un 58 daschadu amatu. Neprata losit un rakstīt 121.

Iz Riga pilfehtas mescheem, kā „Rig. Stadtbl.“ fino, 1881. gadā eenehma; par kokēan un malku 62,727 rbl. 18 kap., medischa-nas sīhmehm 2914 rbl., strahpes naudahm 215 rbl. 21 kap., ogahm un fehnehm 1192 rbl., sahli 2774 rbl. 23 kap., ganibahm 186 rbl. 75 kap. un par daschadeem produktiem (suh-nabm, kadikeem, semes malku, needrehtm u. z.) 119 rbl. 25 kap.

„Risch. Westnits“ raksta: Weetigabs Bahju awises weenumehr stahsta, semneku suhdsibahm par spīhti, ka semneku zeemati teekot pahrat lehti pahrdoti. To perahddamas, winas lab-prah peneved atgadijumus, kur tahdi zeemati no semnekeem titužhi tāhak pahrdoti ar leelu pelnu. Schinis deenās „Rig. Ztg.“ suoja atkal par weenu no tahdeem atgadijumeem, to peenahzigi apgaismodania. Kā atbildi us scha finojumu mehs dabujahm schahdu webstuli, kas it skaidri aprahda, waj „Rig. Ztgai“ bij taif-niba, darit tahdus pahreigti spreedumus, kā wina to darijuše. Mums raksta:

„Rig. Ztg.“ 244. numurā atradahs kahds us Riga Walmeeras kreisteefas publikazijs par matots webstijums, ka semneeks Sarinsch, no-pirzis no krona 36.₇₉ defet. leelu semes gabalu par 1305 rbl., pebz 14 deenahm to atkal pahbewis man par 7000 rubl. — Taiñibai par godu, es turu par sawu peenahkumu iskaidrot: ne-atrasdams Riga robeschās, upes tuvumā, semes gabala, kas buhtu derigs preefch kolu-sahgetawas, es atradu tahdu semes gabala pētā fauzamā Apaščmuischos jeb Spilves kanala, pētā zela, kas wed no Riga us Bolderaju; es cemantoju scha, semneeks Sarinam pēdereju-schu semes gabalu 1879. gadā par 7000 rubl. un 1881. gadā išbuhweju tur twaiku-sahgetawu. — Publikazijs par scha semes gabala pahdōšhanu no krona Sarinam, un tad no Sarina man, notika tikai sīogad schiņi mehnesi tadehl, ka Sarinsch noslehds ar Baltijas Domenu pahrwaldi pahreshanas kontraktu 29. aprili 1881. gadā, dabuja scha kontraktu iš Mangalu pagasta waldes tikai 8. septembri 1882. gadā. — Minetais semes gabals bija Sarina waldischana išpāsti jaw no 1856. gada us publikazijs inventara pamata, un Sarinsch par semes gabalu nosazito summu bija kronim nomakfajis jaw 1863. gadā. Schis semes gabals ir preefch manis tik leelā wehetibā tikai fabrikas buhwes dehk, bet zaur semkopibū winsch nekad nebuhu warejis dot ne puslīds mehrenas vrozentēs pat no taks sumas, kuri Sarinsch bij aismakfajis.

Mas-Imprāvnuisches valihdsibas beedribas statuti, kā „Wald. Webstnei“ lafams, 13. oktobri no eekfleetu ministerijas apstiprinati.

Rujenes laukaimneebas beedriba sawu

gada-pahrsfatu (no 1. jul. 1881 lihds 1. jul. 1882) iſſtudinajuſi eelsch fainneeqibas awiſes „Balt. Wochenschrift.“ Pahrsfata atrodam ſchahdas wehſis: Preelfch jantajuma apfpreefchanas, waj ari ſeewefschi buhtu peelaishhami beedribas fapulzēs, bija eezelta ihyascha komiſija iſ 4 lozelkeem. Schihs komiſijas wahrdā, P. Schmidt iſgs nolasija preefschlikumu, ka buhtu loti derigs, pee tabdu preefschmetu pahrspreefchanabm, kas ſihmejahs us meefas un wefelibas kopschanu, us behrnu aufſinaſchanu, us lopu un dahrſu kopschanu, us dahrſu augku un falnu iſleetaſchanu ehdeendōs, peelaift ari ſeeweefhus un tad ſchalbas fapulzēs faukt par „janſtahm“ fapulzehm. Beedriba preefschlikumam peekeita, un jaw diwi reiſi tabdas fapulzēs ir tiukſbas iſtrikotas, 30. dezembris un 26. majā. Tabtak tika proponets, eſneegt rewiejofschaſenatora lungam lubgumu, iſgahdat pee angitas valdibas, ka Widſemes Latveefchu batātiku dibin ta Latveefchu laukſaimneqbas ſkola. Bet us v. Numers iſga ſinojumu, ka Keiſariflā ekonomi kā ſabeedriba Tehbtatā preefsch lahdalaika jaw eefneeguſi lubgumu ſchinī ſeetā domenu ministrim, bet wehl nekas ne-efot panahkiſ, nospreeda, lubgt braudſes fungu v. Stern, apwaizakes pee pagasta waldebm, waj winas wehletoſ, ka minetā ſabeedriba tiktū lubgta, eefabktoleetu weiginat. Draudſekungs v. Stern apſoļijs, to darit.

Preekschlikums par to, ka Rujenes laulfaimneegibas beedriba lai eestahhos par beedru „Austras” lugneegibas beedribā, tika atlits libdschihs beedribas statutu apstiprinašchanai. — Lai deenastneeki uſtizigi falpotu faweeem mäis esewejeem un tik beeschi nemainitos, tika atsihts par wajadfigu: a) ka faiimneeki preeksch tahdeem deenastneekleem, kas ilgaku laiku pee wineem uſtizigi falpojuſchi, tähdu neleelu naudus summiu eemakſatu Rujenes krahſchanas lahdē par usmu- dinaschanu; b) ka beedriba par ilgu, uſtizigu deenastu ismalkſatu 3 — 5 rbl. goda algas. — Preeksch nahloſcha gada preekschneegiba uſtahdi ja beedribai ſchahdu programu: 1) Beedribai janodarbojabs ne tik ween ar teoretiſkeem ifſkladrojumeem, bet wairak zaur praktiſkeem darbeem, ka ar laulfaimneegibas maſchinu un mahkſliu mehflu ismehginaſchanu un eeweschanu, jaweizina ſemkopiba. 2) Jagahda, ka Rujenes apgabala moderneegiba teel ewesta. 3) Ja-iſſina, kas buhtulinu weetä wiſderigaki eewedamis. 4) Jaruh-pejabs par atlauſchanu, ka beedru naudu waretu pamasinat. 5) Ja-iſrihlo ſehklu ifſtabde, lai waretu finat, kur labakabs ſehklas dabuja- mas, u. t. t. — Schim brihſcam beedribai ir 101 beedris. Kasē 1110 rbl. 58 kap.

Kursemes gubernatora jirkulars. Kursemes gubernas awise pafneeds schahdu, wifahm pilsteefahm, muischu polizijahm un pagastu waldbahm laistu jirkularu, kurech no Wahzu walodas pahrtulots flan ta:

No daschahm Bisangstaki man ustizetahs gubernas malahm man nahk pastahwigi sinas no ugungsrehkleem, furi, là isslaidro, zekotees no ugungs tihschas peelaifchanas; zaur to teek modinatas nopeetnakaahs ruhpes, là pee waldibas, tà ari pee wißahm turigahm lauschu schkirahm. Pee tahdas buhschanas es eeraugv par favou peenahkumit, par ispilditeem no manis jaw do teem preekschraksteem un instrukzijahm, laufu polizjas wehl zeefchi usaizinat, ar wiseem spehkeem un wiseem winahm doteem likumigeem libdsekteem us to strahdat, ka pehz katra notikuscha ugungsrehka tiltu isdibinats wina ihstais zehlong. um fa tiltu atraisti wainiqee pee tib-

ſħas uguns peelaſħħanas, ja taħħas buhtu no
tiluſħas.

Tapebz nu rakstu preeskchå wifahm pilsteet
teefahm, muischas polzijahm un pagastu waldbahm,
us to it ihpaschi luhlot, un preeskch tan
gahdat:

1) ka pehz pagasta likumeem no 19. februar 1866. gada, art. 19 b, c, 37 b un 40 tift leetati tee wisspehzigalee likumigee lihdselli preekfo ihpafchuma apfargaschana^s un glahbschana^s kuram draude tihfscha uguns peelikschana, un

2) ka pehz notikus has uguns peelaishchana noseeguma tuhlit us karstahm pehdahm tiktu pakot meklets ar wisu stingribu un wehribu, laundari ne-issbehgatu taifnam sodam.

Tee polīzijas amata vībri, kas išrahdītos par
kuhtreemī peē peenahkuma iſpildīšanas, tīks faukt
peē zeeſchās atbildības.

Kurjemeš gubernatorſ.

Lafot scho zirkularu, ta „B.“ pefihniè, te
scham paleek weeglaki ap sirdi. Leekahs, k
kahds leetuwehns, kas aptureja elposchamu u
dsihwibu speeda ahrâ, no fruhim nowelto
Leescham gruhti bija dsibwot un swabadi elpo
Gandrihs ik kots awishu nunnurs pasneeb
jaunas finas par notikuscheem uguns-grehkeem
Un gandrihs pee ik kots finas aiseen n
jauna lasija tos paſchus wahrdus: „leekahs, k
uguns tibſham peelaista.“ Daschi ſinotaji po
finoja ſtabſtit, ka wakards wiſapkahrt debef
fahrtojahs no apkahrtjeemi uguns-grehkeem
Lehti ſaprotaſas, ka lauſchu prahti zaur tahdahn
nerimſtoſchahm nelaimes wehſtim paſika neme
rigi un ſchaubigi. Kas gan notiziš ar muſſ
ſemi, kots ruhpju pilns fabza waizat. Wo
ta it pahepludinata no dedſinataju druhſmahm
kas poſtu ſwehrejuſchi ſemes meerigeem cemib
neekeem? Kas ir tee uguns peeligeji? Tob
jantajumi newilſchus katraum uſmahzabs. B
atbildeſ us teem truhla. Jo neweena wehſti
nenahza, ka pehdas ſounam darbam buhtu pee
diſhtas, ka buhtu tizis noberts kahds dedſina
tajſ. Lekahs it ka kabda neredſama ſlepent
rola iſtribloja uguns-grehkus, kuru newareja ſeri
Saprotaſa leeta, ka tadehf lauſchu prahis pa
lika jo nemeerigſ. Lad nu ir pilniga taifniba
ko rakſta zeen. Kurſemes gubernatora preekſch
rakſts, ka zaur uguns-grehkeem, kuri, ka iſſlai
dro, zetotees no tibſhas uguns peelaifchanas
teek modinatas nopeetnakas ruhpes pee wiſahn
mantas turigahm lauſchu fahrtahm. Tapet
zeen. Kurſemes gubernatora zirkulars naſk paſch
wojadſigakā brihdī. Kur tagad ſtingra iſmekle
ſhana ir peekodinata, un amata wihi apdrau
deti ar likumigu atbilbibu, gan dabuſim ſinat
waj teefcham ugunes-grehki zetahs no tibſha
uguns peelaifchanas.

Beidsam zaur zeen. Kursemes gubernator
zirkularu ari tani finā tiks labums panahkte
ka wiſi lauku polizijas amata wihi tiks flubi
nati, zeeschi pakal mellet latram ugunsgrēkam
Kā leekabs, tad tas libds fchim nemaf now t
notizis, kā wajadseja notiſt. Un-ari nemaf na
faprota.ms, kā libds fchim now tiziſ attraſts ne
weens dedsinatajs, ja teescham til dauds ugunes
grēku buhtu notikuſchi zaur tihſchu uguns pe
laifchanu. Gon wiſds laikos ir gadijuschee
laudis, kas zaur uguns peelaifchanu raudſiſus
zitam padarit fkahdi un atreebtees, bet pa le
lakai daki isbewees, tos pee atbildibas faukt

Selgawas tirgotajs un pilsehtas - weemeek Hermanis Rubinstein ar Šauvu laulato dramdseni Juliju noswīneja 10. oktobri sch. g. Šauwas sudraba kahjas un tamlīdzs ari Šauvu 50

gadu jubileju, ka winsch kā mantineeks usneb-
mis weetigo kascholu-weikalu. Gawilneeku-pahri
to deen' apzeemoja vilsehtas daschadas lahtas,
kā ari weetiga aristokratija un brihwprahltigo
uguns-dsehfeju beedribas deputazija. It kā
Rubinsteinā lga nopalni wišpahrigā labuma sīnā
atsfīti no Augstahs Waldbibas, kas ihpafchi re-
dsams no tam, ka 3 medati tam jaw dahwi-
nati, tāpat ari pateizibas un atsfītibas parah-
dischanu winam naw truhžis no publikas vusēs.

If Dobeles. Šī zenschahs us preefschu, tapat ari Dobelneeki un Dobeles apgabals. Jo te jaw daschās weetās teek gahdats preefsch turpmakas teatra isriblofchanas, pat ari teatra sahle kluhti pascheem isgatawota. Par peem. Drūkas muischā tika isgahjuſchā svechtdeenā, 17. oktobri ſch. g. jaw paſčjaun-usbuhvetā teatra sahlē teatris ſpehlets. Uſwestas kluwa no Zelgawas Latv. beedribas alteereem ſchahs lugas; „Prezibas zaur gardibeni“ un „Zibrulitis.“ — Preeks redset, ka muhſu mihlā tehwija jo deenās jo wairak moslahs un knascheem ſoleem ween attihſtibā dodahs us preefschu, noschelohojama tikai ir muhſu apgabalā wehl ta buhſhana, ka pee mums, zaurzaurim nemot, trihſt wehl iſtāis wiſpahrigais un kopigais Latweeſchu gars un iſtā beedrigā weenoſhanas ſaitē. Jo latris pa datai ir wehl tikai fewim wiſtuwakais, kad teek peeminets no ſtrahdaſhanas un gahdachanas preefsch wiſpahrigā tehwijas un tautas labuma. Tam gan wajadetu buht pawiſam otradi, proti: tautas, tehwijas un walſis wiſpahrigā labuma deht ir preefsch ta jaſublejabs un jaſilnhabs wiſeem kopā, kopigi un ſchim weenigam labumam ir jabuht preefsch wiſeem par aifſtahwu. — Ari pati Dobele neſtabu ſchinī finā nemas ziteem apgabaleem atpakal, lai gan ta, ſkatotees us zenschanos un attihſtibu war ziteem dascheem labeem droſchi preti ſtabtees. Jo ſchē atrodam wairak kreetnu ſkolu, kuru ſkolotaji uſzītigi un godigi ſtrahdā iſglitibas laukā. Par peem. muhſu jaw fen paſhſtamā Bergman-Schulza ſga ſkola Latv. keſterōs ſekmigi darbojabs, ſagatawodama jauņeklis us gimnasijas augſtakahm klafehm. Weblejams tikai buhtu, ka ſchi kreetna iſglitibas weeta kluhtu jo wairak eiemhrōta no ſchējeneeſcheem, kuri wehlahs preeſawinat fawem behrueem augſtakas mahžibas un kahrtigu attihſtibū. — Ari ſchai ſkolai jaw pa datai lihdsigā meitu ſkola ir pee mums Dobele, chrgelneela mahžā, kuras telpas kluwa, ſchim puſgadom eefahkot, ar ihpaſchu noluhku preefsch augſtakas meitu-ſkolas paplaſchinatas, ta ka tagad te jaw beſ ſkolotaja B. Franzmana ſga wehl diwas ſee-weiſchu ſkolotajas uſzītigi un naigi ſtrahdā ſchinī darba laukā, mahžidami behenus jaw trijās klafes un tos ſagatawodami us augſtakahm vilſebtu meitu-ſkolabim.

Ari Frantschu waloda un musika mahfsla teek s̄hē pafnegta, tapat ari kreetna mahziba derigōs feeweeshu rokas darbōs. Wiseewebro- jamakais ir schinī skolā tas, ka tē teek behrni ari pensjā (losti) usnemiti, kur tee weenumeir apalſch peepalihdsibas, usraudsibas un pahifla- tibas fawus skolas usdewumus mahzahs un ro- kas darbus lahtigi gatawo. Ka schahda aug- stiā mahzibas weeta preefsch meitenehni, buhs wifam Dobeles apgabalam no jo leelas fwet- tibas, tas ir drofchi zerame. — Jo nu wairs nebuhs wezoki pefpepsi suhltit fawas meitenes nelahdās feeweeshu laktufkolās, kurās behrni zaureem gadeem neneeka nemahzahs, laiku ween nowada un faweeem wezakeem ißwelt tikai weltigi

dahrgu nandas grafiti. Kahda behrna skolo-schana un usaudfinaschana war buht minetas laktuskolas, kuit tumschä netihra un masä ruhme behrni teek tikai ta salot apmulsinati un nederigahm laktu eeraschahm eepasifstinati, — to wa-rehs ikkates prahrigs wezaks jaw pats no fewis noskahrst. Un kas behrnam jaunibä teek eepo-kets, tas tam paleek ari us wisu muhshu par gara ihpaschumu. Wisu to eewehrojot, ir it ihpaschi weblejams, ka Dobeles apgabals pee-nahzigi gressu sawu wehribu us augschä mine-tas jaw trihsklafigas meituskolas; jo schahda freeetna mahzibas weeta, jo plashas un glihtas telpas ir neween behrneem un wezaleem, bet ori wifai zilwezei par jo leelu svehtibu. Weblam schai jaunai isgliftikas weetai sekmigu felschanu un usplaukschanu. (B. S.)

No Baufkas. Muhsu pilfehtas-walde ectaisa ikkatri gadu lo jaunu un derigu. Ar patik-schanu tagad war pa muhsu pilfehtas celahm braukt, jo ir freeini brugeitas un eelu uhdens-renes ar dehleem apfegtas. Lihds schim brau-zejeem mehle bij jasatur, ka nenahk starp so-beem, jo tad tai tuhdkal palika robs. Schi ruden pilfehtas celas dabuja 80 eelu lukturus ar petrolejas apgaismoschanu. Lihds pulksten 12 pusnakti deg wisi 80 lukturi; wehlak top-zits pehz zita pamihschu isdchst, ta ka lihds rihtam tik 40 paleek degot. Apgaismotajs da-bun apgaismoschanas laikä, no 1. septembra lihds 13. aprilim 11 rbl. 75 kap. par katru lukturi.

Schibs lapas 30. numurä jaw sinots par konzerteem, kas pee mums tika dotti 26. septembri no daudseem pasihstamä Lepschewitsa lga, un pee tam pessihmets, ka garigä konzertä chregeles, pee pawadischanas pa weetahm pihlesteuschas lihdsä. Ja, tas teesa; minetä konzertä pee abju chregetu gabalu spehleschanas wezahs chregeles fahla pa-schas no fewim lihds waidet, it ka gribetu fazit: "mehs jaw pa wezu." Ir gan jabrihnahs, ka Baufkas pahrtikuscha Wahzu un Latveeschu draudses newar sawam Deewa-namam jaunas chregeles eegabdatees, jo wezahs pahral par 100 gadeem jaw skanejuuschas. Preeskch fahdeem ga-deem abi zeen. mahzitaji jaw fahla preeskch chre-gelehm naudu kraht; tagad ta leeta aplusuusi. Baufkeneek, nevalleezeet schini leeta aif ziteem! Palkaufatees, ka Wezumneeki ur Bahreleefchi par saweem Deewa-nameem gahdä: Rigas Wah-zeescheem Domas-basnizas jaunahs chregeles ar wifahm zitahm blaku isdoschanahm mafschas dauds wairak ka 40 tuhki. rublu. Waj tad abahm Baufkas draudsehm nebuhtu eespehjams 4 tuhki. rublu preeskch sawahm chregelehm fa-dabut? Es domaju, kas buhtu masa leeta, ja tik labas gribas netruhktu. Zeresim, ka wiss ar reiss nahls. — Lepschewitsa tungam dotum to padomu, luhgdam, kai winsch ari lauku-bas-nizas isriklo garigus konzertus; tad dauds dsee-dataju waretu mahzitees, ka wajabsetu dseedat un ka ari war dseedat. Tagad pa malu-mah-lahm isriklo salumu-fwehkus, un turklaht isflu-dina, ka dseedahs schahdas un tahdas dseefmas; bet klausitajeem tahs dsidrot — doschbrihd pah-reet wiss preeks us dseefmahm. Tahdi dseedataji grehko weenlahrt pret tahm mahlfligahm ska-nahm, otkahrt pret klausitajeem, kureem kas daschreis isdzen wisu preku us dseedat mahzischa-nos. (L. A.)

Is Wilandes, par Igaunu laukfaimneezibas beedribas nama eeswehtischana, "Now. Dr." dabuju se fahdu sinojumu: 8. oktobri Wilande notika jaunusbuhweta Igaunu laukfaimneezibas beedribas nama eeswehtischana. Wilandes Igauni ar retu karibu noswineja schos fwehtlus. Ari

is zitahm Igaunu molahm deputati bija atfuh-ti, pedalites pee fwehtleem un issfosit beedri-bai sawas labwehlibas. Atnahkuschö lauschu pulks bija tik leels, ka pilfehtä gandrihs newa-reja atrast ne-eenemta forteka. Fäschä fwehtku deenä ap beedribas namu tschumeja loti leels lauschu pulks, ta ka tikai pehz diwu stundu spai-dischanahs wareja nofunkt sahle. Svehtki fah-kahs ar prozesiju "Sakalas" redakzijas lokalä. Prozesija apgabja wifas eewehrojamakahs pil-fehtas celas un tad dewahs us beedribas namu, kas atronahs pilfehtas galä. Eeswehtischana papreeskch isdarija pehz Luteru basnizas eestah-dijumeem weetigais mahzitajs, bet kas ne ar wahrdi nepeemineja ihsta fwehtku gahdneeka R. R. Jakobson, kuram Wilandes Igaunu laukfaimneezibas beedriba tatjhu wiwairak pateizi-bas parahdä par sawu plaukschanu un kas pi-mais issfazijs domas par beedribas nama buhvi. Tad fahkahs eeswehtischana pehz pareistizibas basnizas eestahdijumeem. Katederi uskahpa pree-sieris Küppars. Skaita runa, kas padarija stipru eespaidu ta pee pareistizigeem ka pee Lu-tereescheem, winsch norahdija us fwehtku fwaru, peemineja ari Jakobson, kuram flawa peederot wiwairak tadehk, ta winsch piirmais bes bai-lehm fabzis isplatit domas par weenoschanos ar Kreeweem. Küppora tehwa runa — winsch Igaunis pehz dsumuma — kehrabs pee sirds un bija tad farunu galvenakais tehmats. Pehz tam runaja wehl diwi pareistizigi mahzitaji, Ne-waskis un Leppaks. — Pehz eeswehtischanas zeremonijas bija konzerts, dots no dascheem Igaunu foreem un no Thomson kbses un wehlak walorinaä. Ge-eeschanas makfa bija nospreesta nelaika Jakobson kapom. Pee maltites bija dauds augitas laimes issfauzeeni un tika no-spreests, nosuhit telegramu ar wiwpadewiga-ko juhtu issfazischana. — Svehtki willahs wehl diwi-deenas, beigdemees fwehtdeen 10. oktobri, ar teatra israhdiemu. — Wilandes laukfaim-neezibas beedribas jaunais nams peeder pee fai-stakeem nameem pilfehtä. Winsch buhwets is keeg-teem, weenigi par Wilandes semneeku naudu, un makfajis lihds 40,000 rbl. Peate beedriba, kas pastahw tikai 12 gadus, stahw wifahm beedrigohm eestahdehm preeskchä un mantas sinä, war mchrotees pat ar Igaunu rakstneezibas bee-dribu Tehrbatä. Nams usuhwets ar wifahm wajadfigahm telpahm, ar buseti, ehdamu istabu, leelislu sahli (kas 25½ pehdu augstumä) u. z. Tagad beedribai par preeskchneeku ir semneeks Ainfons, loti gudrs un fapratigs wihrs.

Terbeta. Wahzijas pawalstneeze, Pauline Brandt, kura marta mehnest sch. g. bij isola-tiju se-ibstahs kreditbiletes, no Widsemes hof-tefas, lihds ar fahrtas teesibü saudejumu, no-teefata us 7 gadeem pee gruhta fodu darba fabrikas un pehz tam us dsihvi Sibirijä.

Terbatas mahzibas apgabala furatora, barona Stackelberga, atkahpschanahs, ka "Mit. Ziga" sino, nu galigi ejot nospreesta, bet notifikotikai seemas fabkumä.

"Olewika" sinojums. Ka tautiskeem laikrasteem, kuri daudskahrt teek nosaimoti par lauschu famaitatajeem, leels nopolns pee lauschu tikumu pawairoschanas, par to fahds "Olewika" fore-pondents (sinotaje) peered fahdu peemehru: Fahda fainneeka puiscchi wasajuschees gandrihs katu nakti pa kaiminu mahjahm, wifadus nedarbust daridami. Sainneeks luhdsis no ziteem padoma, ka waretu puischus no tahdas eeraschhas atradinat, us ko winam fahds prahrigals kai-misch pehz garaka issfaidrojuma dewis padomu: "Pastelle few "Olewiku," es few patapina schu

"Sakalu" un "Postimees'u" un lofi schos lai-rastus diktä balfi preeskchä, lamehr wini wa-kerinas eh. — Schi padomu fainneeks fah-gis uszichti ispildit un puischus wairs ne ar dñshchamu newarot peedabut pee apkahrt blan-dijschanahs, bet tee goidot ar ilgošhanos us laikrastus atnahkuschamu, lai atkal dabutu dñdet "jaunahs finas" un labas mahzibas. Seemas valards meitahm wehrpjot un puischem walguis wjot, fainneeks fehdot wiku widü, laikrastus preeskchä laisdamas un issfaidrodams, us ko wisi sinkahrigi klausotees. Sinotaje dod padomu, lai latrs fainneeks darot pehz schi fainneeka preeskchäfihmes, tod teesham daschä eeraschä, tirgus nemeeri un ziti netikumi ma-naschotees. Bitadi schim brihscham ne-esot ee-pehjams, sagahdat klapu kahrtai tiskaku dñshi.

Wihlas aprinki, Igaunijä, ka "New. Ziga" sino, dauds weetäs degot purwi. Winsch jaw wifahm ruden uguns kwehlojuje, bet tagad zane stiprem webheem ta efot ispuhsta pilnäas leesmäas. Laudis stabstot, ka uguns ee-ehdusehs lihds 7 pehdas dñlumä, ta ka tagad ne-esot lo domat no dñshchanas. Pee laudim isbailes leelas.

Somija. Helsingforfas universitetē schim brihscham 1339 studenti. — "Heimathe" wehl sino, ka profesors Reins fcbini semestri fawus preeskchäfihmus par filosofijas websturi usfahzis Somu walodä, un issfaka zeribu, ka nu, kai schi "sinibu siniba" teek mahzitaja Somu walodä, ari zitu arodi preeskchäfihmus Somu walodä jo ah-trakti warehs peesleetees. — Wehlais filtais ru-denis ari Somija nepalizis bes ohkahrtigeem parahdijumeem. 11. oktobri Naunistula us laulta atrasta no jauna seedoscha rudsu puče un Rau-talammi fahdchä besdeligu pahris laimigi otru reiss isperinajis behrus, kas wezakus ari pawadijuschi tabla zelä us filtau semi. — Somija pawisam 40 pilfehtas un 9916 fahdchä, no kurahm us wiismasak apdñshwoto gubernu krikt tilai 344, bet us wairak apdñshwoto 3401 fahdchä.

Wilna. Ka "Wilnas Webstnesis" dabujis sinat, tad Wilnas gubernas priwatmuishu ih-paschneekem drihsumä tifshot atkauts, tahnus semesgabalus, kas wehl lihds schim nar biju-schi apdñshwoti, pahrdot semneekem preeskchä no-meschenahs us dsihvi. Wini domenu ministereijai eesneegfshot pilnigu aprastu un zenu par pahrdodameem semes gabaleem. Ja ministerija pahrdoschanas nolihgumus atradisshot par dete-geem, tad schahdi nolihgumi tifshot weetigas awises isfludinati.

Warschawa. 20. oktobri pslst. 3 nakti tur-notika fewischla pahrmekleschana jaur diwi is Peterburgas atfuhiteem eerehdneem. Pahrmekleschana daschadäas galanterijas bodes isdarija loti schi un ta ari nepalika bes fahmeki. Ta par peem. fahda tirgotaja priwatfahwolli atrada par dascheem tuhloscheem rublu fahschu prez, par ko muita wehl nebij aismalkata, t. i., ka bij konterbanta.

Pleskawa. Ka "Gor. List." awise is Welikiye Luhki pilfehtas sino, tad tur pilfehtas ap-fahrtne degot meschi un purwi, kas degdamti arweenu tahlaki isplahtahs, ta ka beidsamä laikä ari feena laudsas lihdsä fadegusches. Wiss gaifs ta duhmeem peekubpis, ka tik ko war redset fahdu uslezam. Baut feena fadegschana no-teekahs tureenes eedsihwtajeem leela fahde; ta par peemehru pee Narwas upes ween wairak neka 1000 feena laudsas fadegusches, tapat ari pee Lowatjas upes lihds fahdahm 1000 kwa-drat juhdsehm. Schis fadegums semkopjeem pa-dara leelu truhkumu, ihpaschi wehl tadeht, ka schi-

gad waſaras labibai mas falmu bija, puſe tik dauds kā ziteem gadeem.

Smolenska. Smolenskas pilſehtas dome nospreeduse, ka tirgoſchana aſleedſama pa ſweht-deenahm un ſwehtku deenahm. Schis ſpreedums dauds Smolenskas Schihdeem nebijsa pa prabtam, tā ka wihi par ſcho ſpreedumu eefneeda ſcheloschanahs rakſtu eekſhleectu miniſtra fungam. Kā Kreewu awiſe „Ruf. Jewr.” ſino, tad minetee Schihdi dabujuschi no miniſtra aibildi, ka pilſehtas domes ſpreedums eſot notižis likumiga kahrtiba; tapebz winu ſcheloschanas rakſts, lai tirgoſchana aſleegumu pa ſwehdeenahm un ſwehtku deenahm atzeltu, tee-kot atraidits.

Odeſa notiſe pahrdroſcha ſahdsiba. Berli-nes firmas M. Neufeld un beedri. kantoris, kura dſelſs-durvis atrodahs parterā pee bulvara, uſlausta un iſ wihi iſſagis dſelſs naudas kafe, daſchu puden ſmagumā; bet kafē atroduschees tikai 2400 rbl.; jo bij gan eemaffati 100,000 rbl., bet tee iſ kafes atkal bij iſnemti un walſtbankai nodoti uſglabachonā. Sagteem, kas lee-lahs bijuschi loti paſiſtami ar paſchu kantori, jaw eſot uſ pehdahm.

Ahrſemes ſinas.

Politikas pahrſkats. Italijas tā noſauzamais garantijas likums ir pahwestam apdroſchinajis brihwu uſtureſchanahs watikanā. Schahda brihwu uſtureſchanahs mums atgahdina ſenaku brihwu uſtureſchanahs weetas, kas wiſwairak pee baſni-zahm atrabahs un tahdeem dereja par patwehr-īmu, kuri no likumeem tika dſenati jeb tā ſakot ahryuſ likumu apſargachanas ſtahweja. Tahda brihwu uſtureſchanahs weeta ari pahwestam zaur garantijas likumu apdroſchinata watikanā. Tur neweens ſaldats, neweens ſchandams nedrihſt par ſlehgſni pahreit watikanā eekſchā, bet waj ori Italijas likuma ſveks tikai ſneedsahs lihds watikana ſlehgſchana un newis tahtaki, par to tagad noteekahs farunachanahs un faſpreescha-nahs. Tas tika fazelts zaur ſchahdu atgadiju: Rahds amatneeks bija watikanu apfuhdſejis pee kahdas Italijas teefas un ſchi teefas fuhdſibu peenehma, it kā wihi waretu teefu iſſpreest par watikana eedſhwotajeem mineteem garantijas likumeem par ſpihti. Watikanā lihds ſchim negri-beja atſiht garantijas likumus, bet tagad pah-wests atſauzahs uſ garantijas likumeem, pebz kureem neweenam ne-eſot atlauts eemaſtees watikana leetās un tapebz ari laižigahs Italijas teefas newarot teefu iſſpreest par watikana ee-dſhwotajeem. Pahwefs netikai Ižis eetaiſt watikanā ihpachu teefas weetu, bet ari ſawam ſekretaram uſdewis, lai wiſch pee zitahm leel-walſtim eefneedsot ſcheloschanahs rakſtu, ka Italijas waldbiba ne-eewehrojot garantijas likumu, kahdai no ſawahm laižigahm teefahm atlauðama teefu iſſpreest par kahdu watikana eedſhwotaju. Kā dſird, tad Franzija un Austrīja grībot par tam gahdat, ka garantijas likumi ari ſchini fuhdſibas leetā tiku eewehroti. Zaur ſchahdu Franzija un Austrījas eeauſchhanos Italijas wal-dibai baſħas nevaliſchanas iſzelſees, tapebz ka wihi wajaga garantijas likumus eewehrot, bet ari ſawa pawalſneela fuhdſibu pret watikanu aifſtahwet. Dſirdeſim turpmak, kā ſchi ſtriha-leeta ſtarp Italijas waldbiba un pahwestu buhs beiguschiſ.

Franzijas republikas prezidents Grewi 23. oktobri naturejis ministru ſapulzi, kur ihpachiti ka pahrſpreets ministra Dewe preeſchlikumis par teefas reformu jeb pahrgdſiju. Schini preeſchlikumā iſſazitas domas tika atſihtas par

pareiſahm un ihpachti ta weeta preeſchlikumā tika atraſta par loti derigu, kur teek iſſazits, ka teefneſchu ſkaitis buhtu pamasinajams, turpreti teefneſchu algas pa瓦airojamas. Par mineta preeſchlikuma ziteem noſazijumeem jo plachti pahrrunat, tas muhs par tahtu nowestu Fran-zijsas teefu leetās un mas deretu wiſpahrigam pahrſpreedumam.

Schweizes waldbiba likufe zaur poliſiju ap-kihlat Bahju demokratu awiſi „Brichwiba.” Schi awiſe agrak tika iſdota Londonā un ru-naja tik nepeellahjigu walodu, ka pat Angli, kas apraduschi ar leelu awiſhu brihwibū, ne-wareja to pazeest un ſahka awiſes redaktorus ſault pee atbildibas. Pebz tam awiſes iſdeweji ſauju awiſi pahrzebla uſ Schweizi, zeredami, ka tur teem atkaus leelaku waldu; bet kā lee-lahs, tad wihi ſchini zeribā wiſluſchees. Avi-ſhu aſleegſchana Schweize tilpat nedſirdeta ſā Anglija, un ja Schweizes waldbiba tomehr-jutifees peespeesta, mineto awiſi aſleegt, tad war gan eedomates, kahdi rakſti ſchini awiſe buhs bijuschi.

Ungari delegazijs Peſchtē naturejuſe aifſlahtu ſapulzi, kur pahrſpreeduschi par Boſnijas un Herzegowinas galigo ſaweenofchanu ar Austrīju. Ahrleetu ministris grafs Kalnoki dewis iſſkai-droju mu par ſarunahm, kas lihds ſchim ſchini laikā weſtas ſtarp Austrīju un Turziju. No eſahkuma ſultans ne-eſot dauds pretojees Austrījas pagebrejumam un tik par to no ſawas pufes pagebrejis naudas atlihdsinajumu, bet ta-gad pebz ſawas waras paſaudeschanas Tunifa un Egiptē, tas labprah negribot atfazitees no ſawahm teesibahm uſ Boſniju un Herzegowinu.

Turku waldbiba eſot loti nemeriga debt An-glu ſuhtna lorda Diferina zelojuma uſ Egipti. Lihds ſchim Turku waldbiba bija zerejuſe, ka ne-kaſdi leeli vahrgroſſumi Egiptē nenotiks, bet tagad ta ſahls fabraſt, ka Anglija pateeff ſribagrahbt wiſu waru par Egipti ſawas rokās, tā ſa ſultanam Egiptē wairs nepaliku nekahda ſwara. Lords Diferins laikam wairs nemas ne-atgrefiſchotees uſ Konstantinopeli, jo wiſch lizis pahrdot wiſas ſawas leetas, aifſuhitijis ſawus behrnus uſ Angliju un pauehmis lihds wiſus ſawus deenastneekus. Leelahs, ka ſtarpiba ſtarp Angliju un Turziju paleek arweenu leelaka.

Jaunais Tunifa bejs atzehlis ſauſas ſemes un juheras leetu ministerijas, tadeht la wihi tamahs wairs naw wajadſigas, jo tagad ſchih ſeetas Franzijas nebmufchi ſawā pahrwaldibā.

Par Egiptes finanzehm agrak pahraudsiba peedereja Anglijai un Franzijai kopa. Katra no ſchim walſtim bij eezehluſi weenu kontro-leeru jeb uſcaugu, kas peedalijs ſee Egiptes ministru padomes fehdeſchanahm, kā ſchi pa-domes ſpreeda pahr Egiptes naudas leetahm. Bet ſchim brihſham Anglu waldbiba ar Egiptes kediwi norutnajuſi, ka uſraudsiba pahr Egiptes finanzehm atlaujama Anglijai weenai paſchai. Tadeht tad uſ pehdejahm Egiptes ministru pa-domes ſehdeſchanahm weenigi Anglijas kontro-leers dabuja eeluhgſchana. Tagad nu ſino, ka Franzijas kontroleers Brediſ ſaidis Egiptes mi-nistru preeſchneekam, ſcheri ſakſtu, kura tas pagehr iſſkaidroju, tadeht Franzijas kontro-leers netižis eeluhgts, kaut gan paſlahwoſcha likumiga kahrtiba, kas Anglijai un Franzijai atlaujot kontroli pahr Egiptes finanzehm, lihds ſchim ne-eſot atzelta zaur Egiptes kediwa pa-wehli. Mo ſchi ſoka redſams, ka ſtrihs, kam lai turpmak peeder uſraudsiba pahr Egiptes leetahm, tagad tuvojahs ſawai iſſchliſchanai.

Var apdroſchinachanos.

Pebz „Roffijas” agenta Wittanbia preeſchnefuma Riga Latv. beedribas jautajumu iſſlabroſchanas valata 22. oktobri 1882.

Zenschanahs apdroſchinatees, tas ir gahdat, kā zaur nejaufſcheem nelaimes gadijumeem ne-tiku iſpoſita manta un familijs laime, it tik pat weza, kā zilwela fajehga; bet wihi ſa-rahdijchanahs darbds paſetahs lihds ar attihſti-bas peenemſchanos, un ir ſafneegusi atſiſtamu ſtahwoſli tikai jaunakds laikds.

Gan jaw atronam mehginaſumus, apdroſchi-natees, tā kā mehs to tagad ſaprotam, paſchōs wezōs laikds. Tā p. v. wezi rakſti wehſta, kā Makedonijas karala Alekſandra Leela laikds kahds bagats leelgruntneeks uſhmees pret ſinamu naudas maſku apdroſchinat wehrugus pret iſmuk-ſchanu iſ kara-deenasta. Tapat waretu ſawā ſinā ſkaitit par apdroſchinachanos wezu laiku tā ſaultos „juheras aifdewums.” Schie pa-ſtahweja iſ tam, ka kugu buhwetaji dabuja preeſch kugeem naudu ſeenetu; wiheem bija par ſcho naudu jamalſa augſtakas progentes, nela tos laikus par ſeenejumeem wiſpahrigi tika nemtas; turpretim ja kugis gahja bojā, tad nauda nebij ja-atdod. Tapat wehſta, kā kara-laikds ar Puhneſcheem, kas bija wareni uſ juheras, Romneeki apdroſchinaja ſawus trans-porta kugus.

Tik dauds mums wehſtre wehſta pahr apdroſchinachanos wezōs laikds. Wehlak, kā ne-attihſtitas tautas, iſ Aſtijas Eiropa eelausda-mabs, iſpoſija Greeku un Romneeki kulturū, ari apdroſchinachanahs dihgli nedabuja attihſtitas, bet aifgahja bojā.

Ar laiku eenahzeju tautas ſawā attihſtitā ari gahja uſ preeſchhu; pahr wiſahm leetahm wi-nas iſrahdiyahs par gudrahm ſirgotajahm un ſteetnahm juhneezehm. Kā jaw ſtabsta no kahda baſnizlunga, kas, kā toreis ſaiſotees zelā uſ Wabziju, jautajuschi, waj nems zelu pa ſauſu ſemi, waj pa juheru, atbiſdejis, ka braunkſhot pa ſauſu ſemi, jo „uſ juheras zilwels ſtabw par dauds Deewa rokās;” tā ari jaunee juh-neeki drihs ween atſina, zik nedroſchs wiſs, kas uſtizets juheras negudrem, wareneem wiſneemt un tapebz ſahla ſawſtarvigi apdroſchinatees.

Kaut gan juheras apdroſchinachanahs ta we-začā un pirmā, kas wiſahm zitahm iſlausa zelu, tomēr wezakee dokumenti, kas leezina no bee-dribas, lihdsigas muhju laiku beedribahm, mums wiſ newehſta juheras apdroſchinachanahs beedribas ſtatutus, bet zitu ſo. Tablods ſeemelos at-tonoſchahs Islandes falas likumu grahmata no 12. gadu ſintena ir uſglabajuſi noſazijumus par ſawſtarpigū apdroſchinachanos pret uguns nelaimehm un pret lopu fehrgahm. Schi ſaw-ſtarpigū apdroſchinachanahs turit pahrauweju no Deewa ſin kureem laikeem. Turpretim wezakee ſlaidri dokumenti par juheras apdroſchinachanahs beedribahm ſlaitahs tikai iſ 14. gadu ſintena. Pirmais tablods dokuments dod wehſti no kahdas aſeturanzes teefas Briggē un it rakſits 1310. gadā. No 1350 lihds 1400 ſelahs ſawſtarpigas juheras apdroſchinachanas beedribas Portugalijā. Wezakee juheras apdro-ſchinachanas ſtatuti, kas uſglabajuſchees lihds muhju laikeem, ir 1435. gadā bibinatabs Bar-zelonas beedribas ſtatuti. Wezakee ſtatuti Wab-zijs ſlaitahs iſ 16. gadu ſintena otrahs puſes, wezakee Anglu ſtatuti no 1601. gada, Franzijas ſchim no 1668. g., Kreewu no Keſareenes Karthinas II. laikeem.

Juheras apdroſchinachanas beedribas pirms wiſas bija ſawſtarpigas, un tikai wehſla, kā

Iauschu fajehgums par apdrofchinafchanos bija wairak attihstijes, zehlaks akziju beedribas.

Un ari tikai tad, kad juhras apdrofchinafchanos bija pilnigi attihstijusfehs, fahka domat par apdrofchinafchanos pret uguns nelatmi (ja ne-skataamees us Islandes salu). Birma uguns apdrofchinafchanas beedriba us Eiropas kontinenta ir 1623. gadā Pruhjijā, Wislas apgalbā zehlufes un wehl fcho brihd' pastahwot "Liegenhoffsche Feuerordnung." Schi apdrofchinafchanas tikai immobilijas (nekušamu mantu). Birma beedriba, kas apdrofchinafchanas ari immobilijas (kušamu mantu), tika dibinata 1710. gadā Londonā un bija jaw akziju beedriba.

Tapat kā uguns apdrofchinafchanas beedribas spēhja zeltees tikai tad, kad juhras apdrofchinafchanas beedribas jaw bij uschlufchās un wiš-pahr atsītās par derigahm, tā ari dīshvibas apdrofchinafchanā — schis apdrofchinafchanas seeds — usplauka tikai tad, kad apdrofchinafchanā pret uguni bija few wiſur atradusi draugus un preekritejus. Lai gan ari jaw 17. gadu-simtēnā Wahijiā pastahweja daschadas mīchanas un atraitnu laħdes, tomehr par dīshvibas apdrofchinafchanas beedribahm winas newareja attihstītēs, jo winahm truhla wajadsiga pamata, tas ir mīchanas statistikas. Līdz ar schis pehdejabs zelschanos zehlaks Anglijā ari pirmā dīshvibas apdrofchinafchanas beedriba 1706. g. Londonā. Wahijiā dibināja pirmo dīshvibas apdrofchinafchanas beedribu weselus 100 gadus wehlak, 1806. gadā Hamburgā.

Wehl jaunakas nela dīshvibas apdrofchinafchanā ir apdrofchinafchanahs pret kruſu, lopu fehrgahm, pluhdeem, pretfchū fabojoſchanu zetā, leelo bodes logu iſdausifchanu u. t. pr.

Lai pētītu ar schahm finahm par apdrofchinafchanahs beedribu zelschanos; apluhlofum tāgad, kahds winahm pēmehrojams fwaru tautu faimnezzibā un kahda ir starpiba starp fawstarpigahm un akziju beedribahm.

Par apdrofchinafchanahs beedribu fwaru lāfams eeksh wiſai pafihstāmā profesora Bluntschli "Staatswörterbuch" schahds spredums: "Newena eestahde naw ar leelaku teeſibu usſlakama par kahdas jaunlaku tautas faimnezzibas attihstibas mehruaklu, kā apdrofchinafchanahs, un nowa pahrdrofchiba, ja teiz, kā eeksh apdrofchinafchanahs pastahw fcho laiku tautas faimnezzigas attihstibas seeds. Katra zil-wela brihwiba un pafihstāmā faimnezzibas finā, ne-atsariba no schelastibas un mihiestibas dohwanahm un zaur to wihra zeeniba, atpeſtſchana no iſdeenischahm ruhpehm pahr fawa pederuma droſchibū neteek ne zaur ko zitu tā nodibinatas un wezinatas, kā zaur apdrofchinafchanahs eestahdi. Ja, pat pahral par nahwi wehl pa-leek apdrofchinafchanahs eespehja, dodama pafihstāmā fawstarpigas beedribas ee-teikt tikai lauku pagasteem, kur apdrofchinafchanahs objekti fahw weens no otrā, kur waldes isdofcham gandribs nemas nowa un kur beedri fawu pēnahkumu pret beedribu pa leelai datai nolih-dīna naturalijās, kā kolds, falmōs u. t. pr. un darba ſpēkā, fuhtidami strahdneekus.

(Turpmā beigums.)

Par konsuma beedribu Roschdale (Anglija).

Roschdale atrodahs tai Anglijas widuzi, kur Lankoschiras graſa-walſts kolkvinas-fabrikū robeſčas fāteekahs kovā or Oschorfchiras wilnas-fabrikū robeschahm. Schi weeta fahw kalnoinā apgalbā, kofchā lejā, kur Rosch-upite tēk zauri, pebz kuras ta ari fawu wahrdū "Roschdale" (Roschleja) dabujuse. Seme schē ir almenaina un gaiss tik nederigs, kā us lauku-kovschānu tē nemas newar dotees. Turpreti schi lejā ar wiſahm fawahm apkahrejahm kalnu-malāhīm ir bagata aīs ubdena un kalnu-raktiwehm. Šī schihm raktiwehm tē ibpachī isdabū waru un un almena-ogles. Roschdales kaudis ir stalti meeſā un it ſapratigi garā; tik ween winu daba ir druzin rupja, kā gan no tam naħk, kā tee dīshwo taħħos kalnainōs apgalbās, kuru jehla waj beesa gaiss windōs ari rupjaku dabu ewada. Bee wiſa ta wini ir ari labidigi un laipnigi zilwelki, schē līħds 70,000 pebz flaita.

Schē ir tas leelakas Anglu fabrikū flaitis, t. i. flanelu un wilnu-audelli fabrikas.

Schō fabrikū strahdneeku starpā atgadijahs 1848. gadā itin truhkumīgi brīħschi, kur wi-neem wajadleja gudrot pakal kā zauri tift. Un labakois padoms wineem tē israhdijsahs tika pafchpalibdsibā buht, t. i. wini bij atradujschi kā to derigalo libdsejli pret daschadahm truhkuma usnahfchanahm — fawstarpigū beedrobos, kur wiſi preeksch weena un weens preeksch wiſeem darbojahs. Wini nodomaja zelt fawstarpigū konsuma, t. i. pahrtikas jeb uſuras leitu apghadafchanas beedribu.

Schō konsuma beedribu wini tapebz dibināja, kā bij eewehrojuſchi, kā tāhs wineem nepeezeſchamakahs dīshwes-wajadsibas, kā: uſura, malta un mahjoklu-iħre wineem bij dauds dahrall ja-aismakfa, nela teem laudim, kā tā ūħħid, kā tee fchō wiſu leelakā meħrā un leelakos daħħas us reiħi war eegħadatees. Wini beedroomees tēk dauds kapitalu samta kopā, kā tee iawas wajadsibas wareja leelumā eepirkit un tħod atkal zaur fawu iħvajhu pahrdotawu fawiem liħdsbeedreem pa masakħam dalaħm isdot. Ta-nauda, kura pa tħadu zetu eenahza, tħod nekkira wiſ wairi starptirgotaju rokā, bet palika atpafak — pafcheem beedreem par labu. Taħħa wiħse wini fawas wajadfigħahs leetos pirkal leħ-taki un dabbiha labaku prezi un riktagħu fwaru; pa laiku-starpahm wineem tē wareja ari wehl to us winu naudas-eelikumeeem eepelnito teefu atmakħsat atpafak. Sawu labako pelnu wihi tē panahza zaur to, kā wini is fawas pahrdotawas neweenam pafham nedewa us parahdu.

Masā nomaku eelina tē eetaisija pirmo konsuma beedribas pahrdotawu — 21. dezembri 1849. gadā. Iħre par tħam rubneħm, kura schi pahrdotawha atradahs, mafha, pebz muħsu naudas, 70 rbl. f. Kad wehl zitas schis eetais isdofchānas noreħkinā nost, tħod wehl atlīkahs 100 rbl. f., par ko nu eepirkla maw-kartupelus, swieſtu, elu, ġeepes, almena-ogles (kas tē leħħalas nela malta) un zitas iſdeenischīgas wajadsibas. Pafchā pirmā fahlkumā bij schis konsuma beedribas pahrdotawas rikota-jeem un wednejem no apkahrejehem tirgotajeem un starpandelmanem jaapeezeſch dauds wajadħanā un nizinafchanas.

Bet ari konsuma beedribas lozelkeem pafcheem bij fawstarpigū daschadas it gruħta pahrbandi-fchanas jaħalaisch garam. Bee pretfchū cepi-ſchanahm, kamehr wini ar tħam wehl nejjis ap-rafujsi darbotees, nogħha daschubriħ neparejji. Bee tam tee beedri, kā no beedribas pahrdotawas tħalaki nost dīshwoja, pirkal beeziem maħandelmanem; ir-tee, kureem bij miħla kā us parahdu nemt, pirkal wehl aifween beeziem starptirgotajeem. Is to nu beedribu nospreeda, pelnas-teeſu wairi ne-iſmaħħaf wiſ pebz ta dawdsum, zik kates eelizis naudas, bet pebz tam, zik dauds kafra beedris no konsuma-pahrdotawas prezis pirjis. Tas valiħdejja.

1850. gadā, pafchās beigas, bij schis konsuma beedribas libħħsbeedru flaitis jaw us 80 pawa-rojess un winas, t. i. beedribas kapitale jaw us 1266 rbl. pec-audfis. Is nedekas pahrdewa wiſadas dīshwes-wajadsibas par 210 r. f. Beedribas-pahrdotawā, kura iſfahkumā tika 2 reiħes par nedeku, pirmdeenas un ġejdeenas wa-kafra tureja walā, nu tirgojahs 4 darba-deenas wa-kafra. Schini pafchā 1850. gadā beedribu fawwā libħħsħinigai pahrdotawai blakus regħda ari galas-pahrdoschā, zaur ko nu wiſa nedekas pahrdoschana zehlaks us 238 rbl. f. un beedribas kapitals us 1764 rbl. f. pawa-rojahs.

S l u d i n a i u m i.

14—16 gadus vecā
meitene

war weeglu deenesku dabui lahdā masā familijs.
Dapeeprafa Ernst Plates drukatawā.

Godigs sehns,
15—16 gadus vecā, ar drustu flosas-maschinen
nāmīm war pa māzēli pēcētētēs Māst. Ahr.
Rīga Jaun- un Smilshā-eelu stūri Nr. 48,
bekrējā.

Kreetna fehlscha war tuhlit da-
tonak-eelā Nr. 5.

Chrgelēs

ar 3 reg. atlal pahrdodamas Schwanes dr.
(adr. pr. Wenden), pēc grūntneela, chrgelu bū-
metaja Stahmeru Zehkaba. 2

Weenas sihgel- un weenas
tafel-flaiveeres

no Majora taisitas, ir lehti pahrdodamas
jeb išibresamas. Klahtas finas leelajā ūhru-
manu-eelā Nr. 53, pēc musikera Gebharda.

Mehbeles

wifadās sortes iš paša fabrikas, loti labi tai-
sitas, top pahrdotās lehtas nesa us krahmu-
nigus jaunajā mehbelu-magazīnē Gelsb-Rīga,
Kahrku-eelā Nr. 5, pretim Tukuma bahnuschem

Logu-stifli
pahrdoschana wifadās leelumōs
iš „Karls hitte“

glabšču fabrikas pēc Wenzpils, pēc

C. G. Mahlera atraitn.
Marstal-eelā Nr. 8.

Zehsu kreise

ir pahrdodamas jeb iſtrentēmas
uhdena dſirnawas.

Klahtas finas zaur rāstu jeb wahreem da-
bujamas pēc

A. un W. Wetterich,
Rīga, opteiku pretschiu bōdē pēc Petera basn.

Preefsch fuhrmaneeem

teek iſibreti stolis un dſibwollis Māst. Ahr.
Rīga Spiegel-eelā (no Poliforu-eelās pa-
kreižu rotu) Nr. 1, Kahrka Osla mahā.

Mahja pahrdodama,
las beriga fuhrmaneeem, kālejēm jeb galvneekem
(dſiblerēm) Rīter-eelā Nr. 97a.

Schujamo-maschinu zena ir wiſai lehta un pastahvo no tikai 25 rubl. lihds 65 rubl. gabalā,
tiltedamahs pēz wiņu sistemas, leeluma un glihtuma. Par schujamo-maschinu ihstenibū, kreat-
numu un wiſleelako darba spehju top apgalwots. — Schuhſchanu ar maschinu mahja
bes mafkas.

Maschinu adatas, spolischu dſijas, wiſsmalkoka schujamu-maschinu cīo.

Rīgas hipoteķu beedriba.

Teem pēc Rīgas hipoteķu beedribas pēstahjuscheemees imobiliju ihpachnee-
leem top zaur ſchā atgahdinats, ta

pusgada intreſes

par aisdoto naudu ir tanī laika no 15. lihds 31. oktobrim
ja-eemakſa un ta pehz ſchā laika notezehchanas dibinajotees us statutu § 66,
buhs jamaſā nolaweschanas-intreſes pa 1 procenti pa mehnesi no ne-aismalsatahs
sumas.

Direkzija.

Ch. Flöthera

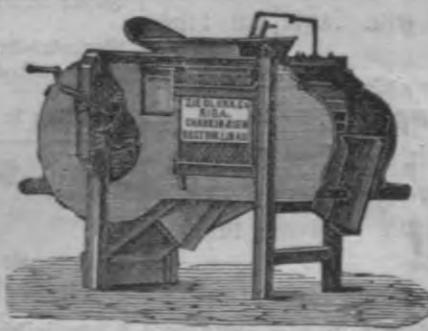
Stiftu-

kulamas - maschines

wifadās konstruzijās,

lā ari

labibas tihrijamas-maschines
iš Amerilanechū un Anglu konstruzijās

peehahwā

Rīga, Pilfeht. Kalku-eelā 6. Ziegler un beedris, Leepajā, Aleſandra-eelā 6.

G. Schönfeldta

tehranda- un ūhlu-pretschiu pahrdotawa

leelumā

peehahwā zaur ſchā lauzineelu fungēm wiſlabakās Anglu lahpas, mehſlu-
dakſhas, ūhna-dakſhas, tad wehl wiſlabakos

Anglu amatneeku-rihkus

preehī ūkrodeem, ūkunneekem, galdneekem, namdoreem (zimerma-
neem, dreimaneem, muhneekem) un atſlehdneekem. Tod wehl:

rewolwerus, pistoles, flintes un wajadsigahs patronas,
lā ari ūelā ūwehlē wiſoles un harmonikas pa,

lehtahm zenahm.

CCCCCCCCCCCOOCCCCCCCCCCCO

Semes-gabals

Labu ūansu ūenn

pahrdod par 4 rubli birloku ūolchu ūanzlōs
grūntneela D. Turrowski, 5 ūerstes no

Spahru ūuischās. Adr. pr. Bechtēm un Nitauri.
Kurtenhof ūelsszela ūanžiā pēc ūartew ūga.

Restorazija

or wiſu ūetāsi ir no jauna gada ūedodama
Brūneneelu-eelā (Rīterstr.) Nr. 99.

F. W. Grahmann,

Wehver-eelās un Teatra-bulvara ūuhri, H. Minus namā.

Ge-eefschana no Wehver-eelās puſes.

Schujamo-maschinu zena ir wiſai lehta un pastahvo no tikai 25 rubl. lihds 65 rubl. gabalā,
tiltedamahs pēz wiņu sistemas, leeluma un glihtuma. Par schujamo-maschinu ihstenibū, kreat-
numu un wiſleelako darba spehju top apgalwots. — Schuhſchanu ar maschinu mahja
bes mafkas.

Maschinu adatas, spolischu dſijas, wiſsmalkoka schujamu-maschinu cīo.

Krahmju-tirgus.

Wehl teek bodes un ūahweschanas weetas preehī
tirgofchanas iſihreis zaur tirgus iherneku.

Zehſis.

Boris Peterhona ūuhra bōdē, pēc „ſelte-
wareem“ pahrdod:

72 grādu ūistiprakabs ūehu-sablos,
lā wiſu ūehumu ūmallus ūaulus ūeh, ū-
gaisch ūegschu un ūeluhpoſch ūpetroleju pa
16 un 12 ūap. ūopn, ūitig ūehru, ūabu ūi-
nu, ūfirsles un ūahru ūuves, ūumīch ūuk-
ſirupu 12 ūap. mahrz. Ūfahbas ūortes ūeh-
in-ſehrweſes un ūifas ūitas bodes-prezes ūel
us ūlehtak ūap. ūkinatas.

Zapu-tabaku

5 ūap. mahrz. iſpahrdod:
Karl Newermann un beedri,
pēc Jaunem ūahreem (petroleja-bēd).

!!Zehſis!!

Pēc „melna gaiko,” pretim ūuba mahā
pēc ūirgus ūatſha (iſhēs ūernēja ūorū)
war dabut ū mehrenahm ūenahm ūiſadās, ūe
faimneezibas ūajadſigahs prezes lā: abdos,
filkes, ūahli, ūukru, ūeepes, ūpetrolenu, ūi-
nu, ūangu, ūehrweſes u. t. p.

Diwjuhgu ūamanas
ir pahrdodamas Rīter-eelā Nr. 59.

Rīgas Latw. beedriba,
Swehtēm, 31. ūoktobri 1882:

Musikalisks ūakars.
Pēz ūam

BALLE.

Šehlums ūults. 8 ūalarā, ūeigum ūults.
3, ūama ūuhmes ūlehg ūults. 4.
Benes: ūedreem un dāhmbm 50 ūap. ūa-
lauzineelēm 1 ūel. ūahrtivas ūomīša.

Jonatana beedriba.

Swehtēm, 31. ūoktobri:

Dseeſnu ūakars
ar danzofchanu.

Atlikums ūar ūabu ūahdam ūotweſchā ūudentam.

Pēc ūch ūiſtikojuma ūainpi ūalibū ūemis:
Mafšāvā ūora ūolo ūopranis ū“ ūaukunis,
P. ūahnbērgis, ūedritibas ūihru- ūau ūalit
 ūoris ū ūahchi ūiti ūpehli.

Malſa ūar ee-eefšānu: ūedri ūgeem 40 ūap.,
 ūundehm 30 ūap. ūeigum ūgeem 60 ūap.,
 ūundehm 40 ūap.

Šahltums ūihds ūults. 7 ūalarā. ūigas
 ūults. 2 ūihds. ūahrtivas ūomīša.

Biſchumuiſħas Daniela ūalihs, ūedri,
Swehtēm, 31. ūoktobri:

BALLE.

Gefahltums ūults. 5 ūaf., ūeigas ūults. 2 ūali.

Malſa ūedri ūgeem 30 ūap., ūeigum 20 ūap.,
 ūeigum ūgeem 50 ūap., ūeigum 30 ūap.

Nebedri ūaur ūedreem ūevedami.

Preefschnezziba.

Leel- ūumpraweeshu ūabd.
beedriba

naturehs 14. ūovembri ūch. g.

preefschlaſſiſħanas ūakars
 ūau ūagasta ūoma ūuhmes.

Publīt ūaflo ū ūevehcōjanus preefschne-
 ūfumus. — Malſa ūar ūezam. — ūahltums
 ūults. 1/5 pēz ūuk.

Pēz ūam

Mahrtiu ūalle

ar danzofchanu.

Postarjam ūeedas ūakars ūaukunā ūorū.

Malſa ūgeem 40 ūap., ūeigum 20 ūap.

Komiteta.

Ikschikile

14. ūovembri ūch. g.

weesigs ūakars

beedribas ūamā.

Šahltums ūults. 6 ūalarā.

Malſa ūa ūar ūevedam.

Ikschikiles ūabd. ūedribas

preefschnezziba.

No polzijas ūevedlets.